

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3188/2020
27.08.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у правној ствари тужиоца - противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Негосава Ђирић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Дејана Спасојевић Иванчић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 21/20 од 23.01.2020. године, у седници одржаној 27.08.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована, ревизија туженог – противтужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 21/20 од 23.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1215/2019 од 03.10.2019. године, првим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца – противтуженог, па је другим ставом изреке одлучено да се мења висина доприноса за издржавање утврђеног пресудом Општинског суда у Пироту П 677/06 од 13.10.2006. године. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац – противтужени да на име свог дела доприноса за издржавање свог сина, овде туженог – противтужиоца плаћа месечно износ од 5.000,00 динара, почев од 09.08.2017. године, као дана подношења тужбе, па убудуће, на рачун мајке туженог – противтужиоца, ВВ, који се води код „... банке“, ближе означеног у овом ставу изреке. Четвртим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тражено да се утврди да је дана 23.07.2017. године испуњењем свих законских услова за то, престала обавеза тужиоца, као оца, да плаћа издржавање туженом – сину, по пресуди Општинског суда у Пироту П 646/93 од 18.05.1993. године, односно по свим касније донетим пресудама између странака, а које се односе на измену висине издржавања, као и да се обавезе тужени да тужиоцу накнади све трошкове парничног поступка. Петим ставом изреке, одбијен је противтужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да на име свог дела доприноса за издржавање тужиоца, свог сина, плаћа месечни износ од 5.000,00 динара, и то почев од дана подношења тужбе, па убудуће за сваки месец, до 10. у месецу, као и да тужиоцу накнади трошкове овог поступка са законском затезном каматом од дана првостепеног пресуђења, па до коначне исплате, а износ од 5.000,00 динара заиста одговара потребама туженог – противтужиоца и могућностима тужиоца – противтуженог, јер тужени – противтужилац као поверилац издржавања нема правни интерес да истиче

противтужбени захтев у којем захтева да се смањи висина доприноса за издржавање које му је тужилац – противтужени обавезан да плаћа. Шестим ставом изреке, обавезан је тужилац – противтужени да туженом – противтужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 76.500,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 21/20 од 23.01.2020. године, првим ставом изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена, делимично одбијена, па је првостепена пресуда преиначена у делу којим је измењена обавеза тужиоца утврђена пресудом Општинског суда у Пироту П 677/06 од 13.10.2006. године, тако што је уместо износа од 5.000,00 динара досуђеног првостепеном пресудом, тужилац обавезан да на име издржавања туженог месечно плаћа износ од 2.000,00 динара (на начин и у роковима ближе утврђеним у ставу трећем изреке првостепене пресуде) и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је одређено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Другим ставом изреке, у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за утврђење престанка обавезе издржавања, првостепена пресуда је потврђена. Трећим ставом изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена и неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда одредаба парничног поступка на коју се у ревизији указује. Указивање ревидента на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужени је рођен ... године у браку тужиоца и ВВ, који брак је разведен 1993. године. Тужени од рођења болује од церебралне парализе и епилепсије, са 100% телесног оштећења по једном основу и није у стању да самостално обавља свакодневне активности, а радна способност му је трајно и битно нарушена. Пресудом Општинског суда у Пироту П 677/06 од 13.10.2006. године, тужилац је обавезан да на име издржавања туженог месечно плаћа износ од 8.000,00 динара. У време доношења наведене пресуде, месечне потребе туженог су износиле 15.000,00 динара. Месечне потребе туженог су се сада повећале због погоршања његовог здравственог стања, потребна му је додатна терапија лековима, неопходни су му тренинзи и вежбе ради побољшања психо-физичке способности, а потребна му је витаминска исхрана, као и специјална обућа. Тужени је власник стана од 41 м² у ... у којем живи са мајком, и других непокретности нема, помаже им баба по мајци тако што финансира његове трошкове лечења и остварује накнаду за туђу негу и помоћ у месечном износу од 28.000,00 динара, а других прихода нема. Мајка туженог, ВВ је у време доношења претходне одлуке била незапослена, а и сада је, с обзиром да води целодневну бригу о туженом. Тужилац је у време доношења

претходне одлуке о издржавању (рођен .... године) био здрав и радно способан, радио је сезонске послове у ... од маја до септембра, а у периоду од 2002. до 2014. године је годишње зарађивао око 3.750 евра. Тужилац сада није запослен, издржава се од социјалне помоћи у месечном износу од 7.168,00 динара, режијски трошкови износе 2.000,00 динара месечно, а живи у ... у оронулој кући свог оца, док је $\frac{1}{4}$ куће коју је наследио од мајке, поклонио сестри како би му она заузврат кувала и помагала јер је један кук оперисао 2008. године, а други 2015. године. Тужени је пријављен на евиденцији незапослених и покушавао је да нађе посао, али без успеха.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је престала обавеза издржавања туженог, па је налазећи да захтев за престанак издржавања у себи садржи и захтев за смањење висине издржавања, изменио висину обавезе издржавања са износа од 8.000,00 динара на износ од 5.000,00 динара месечно. Другостепени суд је, имајући у виду године тужиоца и његово здравствено стање, као и да му је објективно битно смањена могућност запошљавања, као и његове месечне приходе, преиначио првостепену пресуду у делу којим је измењена обавеза тужиоца утврђена ранијом пресудом, и обавезао тужиоца да туженом на име издржавања месечно плаћа износ од 2.000,00 динара.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно другостепени суд применио материјално право, и то одредбу члана 155. став 1. и члана 160. и 164. Породичног закона, када је одлучио да је тужилац у обавези да издржавању туженог доприноси са износом од 2.000,00 динара месечно.

Наиме, услови за остваривање права пунолетног детета на издржавање од родитеља прописани су чланом 155. Породичног закона. Према ставу 1. овог члана, пунолетно дете које је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање, има право на издржавање од родитеља све док такво стање траје. Изузетак од овог правила прописан је ставом 4. истог члана према коме нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеље, односно друге крвне сроднике.

Одредбе члана 160. Породичног закона прописују критеријуме одређивања издржавања. Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона, прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. У другом ставу овог члана је прописано да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У трећем ставу истог члана је прописано да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У четвртном ставу овог члана је прописано да минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике, односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Одредбе члана 162. Породичног закона прописују висину издржавања. Одредбом члана 162. став 3. Породичног закона прописано је да ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног

стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања. Одредбом члана 164. Породичног закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Код утврђеног, да је тужени пунолетан, да болује од церебралне парализе и епилепсије са 100% телесног оштећења по једном основу и није у стању да самостално обавља свакодневне активности, да му је радна способност трајно и битно нарушена, да радом не може да обезбеди средства за сопствено издржавање и да остварује накнаду за туђу негу и помоћ у износу од 28.000,00 динара, који износ очигледно није довољан за подмирење његових посебних потреба, да мајка туженог није запослена због неопходности целодневне бриге о туженом, а да је тужилац у време доношења претходне одлуке о издржавању туженом био здрав и радно способан, да је у међувремену његово здравствено стање погоршано и да му је објективно битно смањена могућност запошљавања, те имајући у виду године тужиоца, његове месечне приходе, правилно је другостепени суд, имајући виду да су се промениле околности на основу којих је донета претходна одлука, одлучио да је тужилац у обавези да, у смислу члана 155. став 1. Породичног закона доприноси издржавању туженог, као пунолетног детета које је због тешке болести трајно неспособно за рад и нема довољно средстава за издржавање, са износом од 2.000,00 динара, а све у складу са одредбом члана 160. и 162. Породичног закона.

Код наведеног, неосновано се ревизијским наводима указује да се другостепени суд приликом одлучивања о висини обавезе издржавања искључиво водио приликама тужиоца, пропуштајући да цени његову радну способност, јер је другостепени суд за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге, које овај суд у свему прихвата као правилне.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је иста донета правилном применом члана 153. ЗПП и члана 207. Породичног закона.

Како се ни осталим ревизијски наводима не доводи у сумњу правилност побијане одлуке, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић